

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सेवा आयोग
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, प्रशासन अधिकृत तह ढ(क) पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

एवं परीक्षा योजना तह ङको पाठ्यक्रमलाई नै प्रयोग गरिएको तर निर्णय हुन बाकी

१. प्रथम चरण : – लिखित परीक्षा				पूर्णाङ्क :- २००		
पत्र	विषय/खण्ड	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्यज्ञान र प्रशासन सम्बन्धी	१००	४०	खण्ड (क)छोटो उत्तर खण्ड (ख)लामो उत्तर	१० प्रश्न X ३ अङ्क ७ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	खण्ड (क)छोटो उत्तर खण्ड (ख)लामो उत्तर	१० प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : – अन्तर्वार्ता						
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक			

द्रष्टव्य :

१. यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
३. प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
४. लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
५. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
८. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७५/६/१

प्रथम पत्र खण्ड (क) छोटो उत्तर

१. General Knowledge (सामान्य ज्ञान)

- १.१ नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी सामान्य जानकारी
- १.३ नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- १.४ नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत),
- १.५ नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
- १.६ संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, युरोपियन संघ)
- १.७ दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बँसाईसराई, जलवायु परिवर्तन,
- १.८ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू : राजनैतिक, आर्थिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार
- १.९ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सम्बन्धी जानकारी
- १.१० दिगो विकास लक्ष्य सम्बन्धी सामान्य जानकारी

प्रथम पत्र खण्ड (ख) लामो उत्तर

१. राज्य र कानून

- १.१ नेपालमा संवैधानिक विकास र नेपालको वर्तमान संविधान
- १.२ लोकतन्त्र, समावेशीकरण, कानुनी राज्य र मानव अधिकार
- १.३ सूचनाको हक, पारदर्शिता र सार्वजनिक निकायको उत्तरदायित्व
- १.४ राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापन : अवधारणा, क्षेत्र र नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरू

२. सार्वजनिक प्रशासन र संगठन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र चूनौतीहरू
- २.२ प्रशासनिक विधिहरू (कार्य मूल्याङ्कन, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति)
- २.३ सार्वजनिक प्रशासनको संचालन विधिहरू
 - २.१.१ समन्वय : अर्थ, महत्व र समन्वयका तरिकाहरू
 - २.१.२ अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण
 - २.१.३ सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- २.४ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
- २.५ सार्वजनिक प्रशासनमा निर्णय लिने प्रक्रिया
- २.६ कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरू: नियुक्ति, बढुवा, तलब सुविधा, सुपरिवेक्षण, वृत्ति विकास, कार्यक्षमता मूल्यांकन र अवकाश
- २.७ सार्वजनिक प्रशासनमा जनशक्तिको स्थान, गुनासो समाधान, नेतृत्व शैली, व्यवसायिक स्वास्थ्य तथा सुरक्षा, नैतिकता, आचरण र अनुशासन, पुरस्कार र दण्ड/सजाय सम्बन्धी व्यवस्था
- २.८ संगठनका सिद्धान्तहरू (आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रणको सिमा, पदशोपान) र नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रमा त्यसको प्रयोग
- २.९ नेपालको केन्द्रीय र स्थानीय सरकारको संगठन स्वरूप
 - २.१० सल्लाह दिने निकाय र निर्णय लिने तथा कार्यान्वयन गर्ने निकाय

द्वितीय पत्र :- (खण्ड -क) सेवा सम्बन्धी

१. व्यवस्थापन

- १.१ व्यवस्थापनको अवधारणा र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- १.२ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- १.३ व्यवस्थापनका विभिन्न प्रकार (सहभागितामूलक, नियन्त्रणात्मक)
- १.४ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- १.५ व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू (द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, दैवी प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन)
- १.६ सार्वजनिक संस्थानहरूको व्यवस्थापन
- १.७ श्रमिक संगठन (Trade Union) र सामुहिक सौदावादी (Collective Bargaining)
- १.८ नेपालका सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थापनाको उद्देश्य, विद्यमान अवस्था, सम्भावना र चुनौतीहरू
- १.९ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको विद्यमान अवस्था, सम्भावना र चुनौतीहरू

२. विकासका समसामयिक पक्षहरू

- २.१ दिगो विकास अवधारणा एवं नेपालमा दिगो विकासका प्रयास तथा चुनौतीहरू
- २.२ संधियता, विकेन्द्रीकरण र स्थानीय स्वायत्त शासन
- २.३ आर्थिक उदारीकरण र निजीकरण
- २.४ सुशासन, विकासमा जनसहभागिता
- २.५ वातावरण, जनसंख्या व्यवस्थापन र विकास
- २.६ विकासमा सूचना-सञ्चार प्रविधिको भूमिका
- २.७ राष्ट्रिय विकासमा गैरसरकारी क्षेत्र तथा दातृ निकायहरूको भूमिका

३. प्रशासकीय व्यवस्थापनका विधि र तौरतरिका तथा नेपालमा तिनको प्रयोग

- ३.१ नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा नेतृत्वको प्रकार, प्रवृत्ति र यसको भूमिका
- ३.२ सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता र नागरिक बडापत्रको व्यवहारिक पक्ष
- ३.३ प्रशासकीय व्यवस्थापनमा नागरिकको सहभागिता एवं नागरिक समाजसँगको सहकार्य र साभेदारी निर्माण
- ३.४ कार्यालय व्यवस्थापन र कार्यविधि
- ३.५ मस्यौदा लेखन सम्बन्धी सीप

(खण्ड -ख) सेवा सम्बन्धी

४. आर्थिक प्रशासन र अनुसन्धान विधि

- ४.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू र महत्व
- ४.२ आर्थिक प्रशासनसंग संलग्न निकाय : (नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय, केन्द्रिय तथा कार्य संचालन स्तरका कार्यालयहरू)
- ४.३ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- ४.४ नेपालमा सार्वजनिक संस्थाको वित्तिय प्रणाली, अवस्था, समस्या र चुनौतीहरू
- ४.५ सार्वजनिक कोषको सदुपयोग, सदाचार र नैतिकता
- ४.६ प्रस्ताव तथा प्रतिवेदन लेखन र प्रस्तुतीकरण

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सेवा आयोग

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, प्रशासन अधिकृत तह ढ(क) पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

५. ऐन, नियम र नीतिहरु

- ५.१ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
- ५.२ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको कर्मचारी सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०६७
- ५.३ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६७
- ५.४ पाटन अस्पताल संचालन विनियमावली, २०६७
- ५.५ नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- ५.६ नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२० र नियमावली
- ५.७ नेपाल नर्सिङ परिषद् ऐन, २०५२
- ५.८ नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् ऐन, २०५३
- ५.९ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ५.१० भ्रमण खर्च नियमावली, २०६८
- ५.११ चालु आवधिक योजनामा स्वास्थ्य नीति सम्बन्धी जानकारी
- ५.१२ नेपाल सरकारको स्वास्थ्य योजना तथा रणनीति
- ५.१३ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु